

SVIZOVE STRANI

[novice]

16. december 2003 * Medijske toplice

Seja Glavnega odbora Sviza Slovenije. Na razpravi so potekala pogajanja za nov plačni sistem, zapletlo pa se je pri usklajevanju Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede. Uredba bo 1. julija letos zamenjala pravilnike o napredovanju v plačne razrede. Za Sviz je predlagano besedilo nesprejemljivo, ker ni jasno, ali posamezne določbe ne posegajo tudi na področje napredovanja v nazive. Pogajanja o pokojninskem načrtu zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada naj bi se končala najpozneje do konca januarja. Vladna in sindikalna stran se bosta s posebno kolektivno pogodbo dogovorili o najvišji možni višini stroškov za upravljanje sklada, o zajamčenem donosu na vložena sredstva, o nadzoru nad upravljavcem sklada in o postopkih za morebitno zamenjavo le-tega.

Veliko pozornosti so člani Glavnega odbora namenili nasilju v šolah in imenovali delovno skupino, ki bo izoblikovala Svizove predloge za ustrezno obvladovanje tega problema.

18. december 2003 * Ljubljana

Seja predsedstva Svizove sindikalne konference kulturnih organizacij. Člani predsedstva so opozorili, da Ministrstvo za kulturo še ni odgovorilo na Svizovo pobudo, da je treba Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti prilagoditi zahtevam Zakona o uresničevanju interesa za kulturo.

6. januar 2004 * Ljubljana

Seja predsedstva Svizove sindikalne konference srednjih šol in dijaških domov. Člani predsedstva so sprejeli prednostne cilje in naloge za letos: sodelovanje pri organizaciji mreže srednjih šol in domov, skrb za delavce, ki so postali tehnološki višek, preprečevanje nasilja v šolah. Sviz pri problemu presežnih delavcev predlaga predčasno upokožitev, obvezno upokožitev tistih, ki so izpolnili pogoje za upokožitev (kot posebna ureditev v vzgoji in izobraževanju), zaposlovanje mladega brezposelnega kadra, odpiranje oddelkov za odrasle in za vseživljenjsko učenje ter premeščanje starejših delavcev za poučevanje v teh oddelkih, v dogovoru z MŠZŠ – podeljevanje koncesij ljudskim univerzam za odpiranje šol, ki bi prednostno zaposloval učitelje s seznama tehnoloških presežkov. Ministrstvu predlaga, da oblikuje programe prekvalifikacije oz. dokvalifikacije za presežne delavce v vzgoji in izobraževanju in medresorsko rešuje problem zmanjševanja in spodbujanja vpisa v strokovne in tehnične šole (MŠZŠ, Ministrstvo za delo in socialne zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo).

Obravnavali so problem zmanjševanja delovnih mest na strokovnih in tehničnih šolah zaradi ujanja dualnega sistema (primer srednje lesarske in trgovske šole v Mariboru). Ugotovili so, da je treba šolske pravilnike popolnoma spremeniti, ker so neživiljenjski, in za najvišjo kazen predlagajo izključitev za določen čas, kot je to ponekde v Evropi.

7. januar 2004 * Ljubljana

Sviz je na MŠZŠ naslovil mnenje o osnutkih pravilnikov o merilih za vrednotenje materialnih stroškov na srednjih poklicnih in strokovnih šolah ter gimnazijah, srednjih šolah z italijanskim učnim jezikom, v dijaških domovih in dvojezični srednji šoli. Med drugim piše: "Osnutki vseh štirih pravilnikov so za Sviz nesprejemljivi zaradi načina izračuna števila oddelkov v šolah in dijaških domovih. Le-ta je temelj za priznavanje stroškov ogrevanja, električne energije in vode, splošnih materialnih stroškov, stroškov elektronskih komunikacij, stroškov za izpeljavo vaj, za obdelavo materiala, pogonske energije, drobnega orodja in zaščitnih sredstev. Po Svizovi oceni se bo vsem šolam in dijaškim zavodom, ki imajo manjše povprečno število dijakov in vajencev na oddelku od tistega, ki ga določajo pravilniki za izračun števila oddelkov, gmotni položaj poslabšal. To zlasti drži za šole, ki imajo težave z vpisom in zaradi tega malo dijakov na oddelku, in predlagani način izračuna materialnih stroškov na fiktivno izračunane oddelke bi še bolj osiromašil razmere za delo v teh šolah."

Sviz zato sprašuje ministrstvo, kolikim šolam in dijaškim domovom se bo izračun materialnih stroškov na oddelku na podlagi osnutkov novih pravilnikov poslabšal v primerjavi z izračunom materialnih stroškov na podlagi sklepov o standardih in normativih za vrednotenje materialnih stroškov 16. 5. 1996 oziroma 28. 8. 1997. Želi tudi primerjalni izračun stroškov, katera merila naj bi bila osnova števila dijakov oziroma vajencev za določitev števila "obračunskih" oddelkov v šolah in dijaških domovih ter kakšen naj bi bil postopek za določitev vrednosti točke.

12. januar 2004 * Ljubljana

Sviz je pisal ministru Slavku Gabru o problematiki poklicnega izobraževanja.

Predsedstvo sindikalne konference srednjih šol in dijaških domov Sviza je obravnavalo vsebino dveh pisem, ki izpostavljata aktualno problematiko v srednjih šolah in dijaških domovih. Člani so se odločili, da je ministra treba seznaniti z vsebino pisma in s perečo problematiko v strokovnem srednjem šolstvu. V ospredju so zmanjševanje vpisa učencev v poklicnem izobraževanju, ukinjanje šolskih programov z vpeljevanjem dualnega sistema izobraževanja, vprašljivost kakovosti praktičnega dela pri mojstrih v dualnih programih, vzgojna in disciplinska problematika v razredih, kjer prevladujejo nizek učni uspeh, neustrezno vedenje in pogoste kršitve šolskega reda, oteženo opravljanje kakovostnega vzgojno-izobraževalnega dela v razredu in ohranjanje delovnih mest v strokovnem srednjem šolstvu. Obenem konferenca opozarja tudi na spoštovanje drugega odstavka drugega člena Dogovora o zagotavljanju kakovosti vzgoje in izobraževanja z dne 12. 3. 1999.

19. januar 2004 * Ljubljana

Začela so se pogajanja za novo kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti.

Sviz in Glosa zahtevata podpis Dogovora o zagotavljanju plačila ur za sindikalno delo, v katerem bi omogočili povečanje števila plačanih sindikalnih ur. Lani sprejet Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi določa, da je treba določena vprašanja urediti v panožni kolektivni pogodbi oziroma jo uskladiti z zakonom, in k temu usmerja tudi vlado. Kolektivna pogodba mora tako urediti višino osnovne plače zaposlenih, ki sklenejo delovno razmerje za določen čas (če gre za minimum, ki pripada zaposlenemu za določen čas zaradi nestalnosti zaposlitve); način sklenitve delovnega razmerja s krajšim delovnim časom od polnega; pravico zaposlenega, ki se mu redno odpove pogodba o zaposlitvi, do ustrezne odpravnine zaradi odpovedi iz poslovnega razloga. Smiselno je treba urediti še sobotno delo, pogoje prerazporeditve k drugemu delodajalcu, pravico do odpravnine, če delodajalec ponudi zaposlenemu pogodbo s krajšim delovnim časom zaradi poslovnega razloga. Po Svizovem mnenju bi morali med drugim ugodneje urediti še delo na domu in vprašanje avtorskega dela iz delovnega razmerja.

[uvodnik]

DODATNO KOLEKTIVNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE JAVNIH USLUŽBENCEV

Ko smo se lani poleti sindikati javnega sektorja odločili, da zamenjamo avgustovsko uskladišev plač za dodatno pokojninsko zavarovanje, so mnogi podvomili v uresničljivost tega zahtevnega projekta. Nekateri so odločitvi glasno nasprotovali, češ da bi morali vztrajati pri izpeljavi uskladišev plač. Sam sem, še bolj kot pred pol leta, prepričan, da je bila odločitev pravilna. Ali je temu res tako, bo pokazala prihodnost. Dvom je bil razumljiv, saj je dogovor z vlado predvideval, da bo Državni zbor do konca preteklega leta sprejel Zakon o dodatnem kolektivnem pokojninskem zavarovanju v besedilu, ki so ga pred tem uskladili sindikalni in vladni pogajalci. Čeprav so bili k zakonu vloženi – za sindikate nesprejemljivi – amandmaji, ki so posegali v vsebino zakona, je bil sprejet v roku in brez omejevalnih sprememb. Dvom je in je bil razumljiv tudi zato, ker zakon določa, da se bodo vsi javni uslužbenci pridružili vzajemnemu zaprtemu pokojninskemu skladu, ki je prvi take vrste v Sloveniji. Zaprti se imenuje zato, ker je vanj možno vstopiti le tistim, ki imajo status javnega uslužbenca. Pogosto me člani Sviza sprašujejo, ali lahko zagotovim, da bodo dodatne pokojnine tudi v resnici izplačane. Seveda popolne gotovosti, da se bo to zgodilo, ni. Vendar – ali je mogoče za katero koli pokojnino zagotoviti, da bo izplačana čez dvajset ali trideset let? Dopustno pa je

sklepati, da bo pokojninski sklad s 140.000 zavarovanci bistveno varnejši od pokojninskih načrtov s pet ali desetkrat manj člani. Za varnost ni nepomembno tudi dejstvo, da so vanj vključeni javni uslužbenci, od katerih je odvisno delovanje države, šolstva in zdravstva. Sklad ne bo le primerjalno varnejši, temveč za zavarovance tudi cenejši! Tik pred sklepom pogajanj z vlado o višini stroškov upravljanja sklada in o zajamčenem donosu na vložena sredstva je brez velikega tveganja mogoče trditi, da bodo pogoji pokojninskega varčevanja v vzajemnem zaprtem skladu javnih uslužbencev bistveno ugodnejši od katerega koli do zdaj sklenjenega kolektivnega pokojninskega zavarovanja v naši državi. Pod enako ugodnimi pogoji bodo lahko posamezni javni uslužbenci prejeli kolektivnega zavarovanja dopolnjevali z individualno premijo. K povedanemu je treba dodati še to, da slovenska vlada kot ustanoviteljica sklada zanj prevzema tudi soodgovornost, a hkrati ne more sprejeti nobene pomembne odločitve (o stroških, zajamčenem donosu, izbiri upravljavca, spremembah pokojninskega načrta) brez soglasja sindikatov. Po moji (seveda subjektivni) oceni gre za ugodnosti javnim uslužbencem, ki jih ne bi smeli podcenjevati.

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

[v središču]

Odgovornost učiteljev – kako velika in koliko vredna

BUDNI 24 UR

Na pobudo Svizove Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih so se njeni predstavniki konec lanskega leta sestali s predstavniki Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Povod je bila okrožnica ministrstva glede financiranja šole v naravi za osnovne šole, osnovne šole s prilagojenim programom in zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Glede navodil iz okrožnice so Svizovi predstavniki med drugim poudarili, da iz navodil ni razvidno, kako (in če) je poskrbljeno za 24-urno varstvo učencev in kako je zavarovana odgovornost strokovnih delavcev, ki z izvajanjem programa, s spremstvom, varstvom in dežurstvom opravijo več ur, kot naj bi se jih plačalo. Ni tudi natančne opredelitve nalog spremljevalcev in izvajalcev v šoli v naravi, ki jo organizirajo šole same, in v šoli v naravi, ki poteka na Centru za šolske in obšolske dejavnosti.

Brezbržnost do učiteljeve poklicne odgovornosti

Nedorečenost vloge in odgovornosti učiteljev v šoli v naravi,

na različnih taborih in ekskurzijah in vedno večje zahteve ministrstva oziroma sama zahtevnost učiteljskega poklica prinašajo vedno nova vprašanja o njegovi vrednosti. Vzgojitelji in učitelji se zavedajo odgovornosti do otrok in mladostnikov, ki so jim zaupani v varstvo – v prej omenjenih primerih celo 24 ur na dan. V javnosti je njihova odgovornost izpostavljena šele, ko pride do nesrečnega dogodka. Učitelji sami se velikokrat znajdejo v nezavidljivem položaju, ko jim različne dejavnosti oziroma obveznosti nalagajo neposredno odgovornost, ravnatelj pa jim celo žugajo z osebno odgovornostjo – tudi zato, ker se bojijo tožb staršev in pritiska javnosti. Ampak o tem se govori le, če se kaj zgodi. Na učitelje, ki so vpleteni neposredno, se pri tem pozablja. V primeru nesreče so po zakonu učitelji celo kazensko odgovorni, v najboljšem primeru pa odškodninski (več o tem si lahko preberete v Pravni pisarni na novembrskih Svizovih straneh). Kako občutljivo je to vprašanje in kako nemočni so učitelji, je mogoče prebrati tudi na Svizovem spletnem forumu, kjer je bila debata o podpisu izjave o osebni odgovornosti. Tu lahko med drugim preberemo: "Imeli smo športni dan. Otroke smo peljali na plavanje v bazenu. Pred vstopom je

reševalec od nas zahteval, da podpisemo izjavo o osebni odgovornosti, v primeru, če se otrokom kaj zgodi. Sicer nas ne pusti v bazen ... Pred odhodom na kulturni dan, ki je potekal v Ljubljani, nam je ravnatelj dal seznam, v katerega smo morale zapisati imena in priimke otrok, za katere osebno odgovarjamo. Na prvi konferenci nam je odgovoril, naj se glede tega ne obremenjujemo, ker da je to samo formalnost, sicer pa je šola tako ali tako zavarovana." Učitelji tudi poudarjajo, da tako velika odgovornost ni dovolj cenjena, je pa lahko visoko kaznovana.

Sviz je ministrstvu že večkrat predlagal, naj poskrbi za zavarovanje poklicne odgovornosti vseh strokovnih delavcev, saj zavarovanje šole ni dovolj. Najmanj, kar lahko učitelji in ravnatelji v tem trenutku naredijo za varnost otrok in mladostnikov ter za svojo zaščito, je dosledno spoštovanje normativov in standardov ter ustrezna izbira spremljevalcev. Več si bo treba očitno izboriti – spet v pogajanjih z ministrstvom. Vendar zakaj izboriti? Ali ni (če sploh) samoumevnost učiteljeve poklicne odgovornosti enakovredna njeni samoumevni zaščiti?

DAMIJANA ZELNIK

SVIZOVE STRANI

SVIZ
SLOVENIJE

[mednarodno]

Evropa potrebuje učitelje

Na panevropski konferenci EI/ETUCE, ki je potekala v Luksemburgu od 8. do 10. decembra 2003, so poudarili, da v vedno več evropskih državah primanjkuje učiteljev. Veliko učiteljev namreč odhaja v pokoj, vse več mladih učiteljev zapušča ta poklic, težko pa je pridobiti kvalificirane študente.

EI/ETUCE poudarjata tri pglavlitne smeri delovanja, ki jim je treba slediti:

- 1) zboljšati delovne razmere, da bo tako poučevanje kot poklic privlačnejše,
- 2) vzdrževati in zboljšati kakovost učiteljskega izobraževanja,
- 3) zagotoviti, da sta vseživljenjsko učenje in razvojno delo integrirani del poklica.

Učiteljske plače zaostajajo za plačami poklicev s primerljivimi kvalifikacijami. To potrjujejo številke OECD, ki kažejo, da je med letoma 1994 in 2003 razmerje med plačami učiteljev po 15 letih poučevanja in GDB na prebivalca padlo v skoraj vseh državah OECD. Učiteljski poklic mora tako postati finančno bolj konkurenčen.

Vendar zgolj povišanje plače ni dovolj. Raziskave učiteljskih sindikatov kažejo, da je plača le eden od številnih razlogov za zapuščanje poklica. Enakega pomena so delovne razmere, stres, preutrujenost ali celo popolna izčrpanost, slaba podpora administracije, nezadostna motivacija učencev in težave z disciplino.

Da bi lahko izpolnili nove zahteve, potrebujejo učitelji tako začetno izobrazbo kot tudi profesionalno izobraževanje ob delu. Skratka, učitelji potrebujejo visokokakovostno vseživljenjsko izobraževanje. Delodajalci so odgovorni, da omogočijo učiteljem usposabljanje, potrebno za izpolnjevanje njihovih nalog in za srečevanje s prihodnjimi izzivi.

Evropa potrebuje učitelje!

EI/ETUCE zahtevata, da morajo vlade poskrbeti za boljše delovne razmere učiteljev in da se po vsej Evropi omogoči visokokakovostno učiteljsko izobraževanje.

Kolumbija
UČITELJI TARČE NASILJA

Kolumbija je najnevarnejša država za sindikaliste, študente in učitelje. Tisti, ki zagovarjajo javno izobraževanje in si prizadevajo za boljše delovne pogoje, so izpostavljeni nasilju – mnoge izmed njih ustreljijo ali pa preprosto izginijo. Število učiteljev se je samo v zadnjem mesecu zmanjšalo za 11 odstotkov. V zadnjih treh letih so 200.000 otrokom odvzeli pravico do izobraževanja zaradi pritiskov na učitelje in več kot 1,3 milijona drugih se je umaknilo iz šol zaradi prisilnih preместitev.

Izobraževalna internacionala (EI) že vrsto let dela s kolumbijskim učiteljskim sindikatom FECODE, oktobra lani pa so z največjim ameriškim učiteljskim sindikatom NEA to sodelovanje še okrepili, tako da so se lotili enoletnega projekta proti kršenju človekovih pravic v Kolumbiji. Sicer pa je EI razočarana nad nerazumevanjem Mednarodne organizacije dela (ILO), ki je na svoji konferenci lani zavrnila prošnjo skupine zaposlenih, da bi posebna komisija v ILO preiskala hude kršitve človekovih pravic v Kolumbiji.

Irak
BOMBNE GROŽNJE
OTROKOM IN UČITELJEM
OVIRAJO POT V ŠOLO

Zaradi nenehnih groženj s podtaknjenimi bombami v šolah in njihovi bližini veliko iraških otrok in učiteljev ne hodi v šolo. Govorice in pisma o bombah sprožajo in pišejo nasprotniki koalicijske časne uprave. Sicer se v 'posadamskem' Iraku ukvarjajo poleg varnosti v šolah tudi z ideološko prevetritvijo indoktriniranih učbenikov – še posebno zgodovinskih –, ki so polni Sadamovih slik in govorov. Obenem je veliko učiteljev in ravnateljev šol izpostavljenih preverjanju politično-ideološke neoporečnosti. Kot poročajo mediji, nekateri iraški starši nasprotujejo "lovu na čarovnice" v imenu zaščite njihovih otrok, saj to pomeni, da se iz prejšnjega sistema nova oblast ni ničesar naučila.

Etiopija
UČITELJEM PREPOVEDANO
PRAZNOVANJE DNEVA
UČITELJEV

V skladu z etiopskimi predpisi o najavi množičnih manifestacij

27.–28. januar 2004 * Otočec

Izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike osnovnih šol (celjska, koroška in dolenska regija ter Območni odbor Sviza Idrija).

29.–30. januar 2004 * Podčetrtek

Svizov izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike kulturnih zavodov.

17.–18. februar 2004 * Otočec

Izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike osnovnih šol (posavska, gorenjska, kraško-obalna in severnoprimska regija).

24.–25. februar 2004 * Otočec

Izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike osnovnih šol (Območni odbor Sviza Ljubljane in okolice).

[napovednik]

so oblasti v Adis Abebi učiteljskemu sindikatu ETA preprečile javno praznovanje dneva učiteljev. Policija je onemogočila vse dohode do zbirališča in pregnala vse udeležence zborovanja – od učiteljev, dijakov in študentov do javnih osebnosti in diplomatov.

Japonska
TERORISTI Z BOMBO NA
SEDEŽ SINDIKATA

Konec lanskega oktobra je teroristična skupina pred sedežem japonskega učiteljskega sindikata v Tokiu podtaknila bombo in streljala na pisarno. Ista skupina je nastavila bombo tudi na domu zunanega ministra. El zahteva od japonske vlade, da zadevo razišče in poskrbi za varnost učiteljev in otrok.

Alžirija
STAVKA PROTI NIZKIM
PLAČAM

Alžirski učitelji že od oktobra lani stavkajo za višje plače. Učitelj z najmanj desetimi leti delovne dobe zasluži na mesec 26.000 tolarjev, kar je od 1. januarja letos minimalna plača v državi! Stavka, ki jo ima alžirski šol-

ski minister za ilegalno, se je razširila po skoraj vsej državi.

Britanska
Kolumbija/Kanada
ZAPIRANJE ŠOLSKIH
KNJIZNIC

Vladno znižanje proračuna za izobraževanje v najzahodnejši kanadski provinci resno ogroža obstoj šolskih knjižnic in ohranitev knjižničnih zbirk. To je, kot poudarjajo učiteljski sindikat in kanadski knjižničarji, hud udarec za kakovostno izobraževanje. Raziskave namreč kažejo, da dijaki v šolah z dobro založenimi knjižnicami hitreje napredujejo, dosegaajo boljše rezultate, dosegajo boljše pismeni in imajo dobro osnovo za nadaljnje izobraževanje. V zadnjih dveh letih se je zaprla 91 šolskih knjižnic, mnogo jih je odprtih le polovično. Učitelji – knjižničarji so izgubili delo in postajajo, kot pravijo v sindikatu, ogrožena vrsta. Zagovorniki šolskih knjižnic pozivajo starše, dijake in druge, naj se zavzamejo za kakovostno šolsko knjižnico.

[pravna pisarna]

pravna.pisarna@sviz-sl.si

LETNI
DOPUST

O letnem dopustu po novem Zakonu o delovnih razmerjih je bilo že veliko povedanega tudi na Svizovih straneh, pa vendar na Svizu menimo, da ga še vedno ne poznamo dovolj. Tako smo na zadnjem seminarju sindikalnih zaupnikov osnovnih šol ugotovili, da je veliko očetov prikrasanih pri odmeri dopusta za otroka do petnajstega leta starosti.

V praksi se večkrat postavlja vprašanje, kateri predpis se uporablja v primeru, ko zakon, kolektivna pogodba ali celo pogodba o zaposlitvi določajo posamezno pravico drugače oziroma različno. V skladu s 7. členom Zakona o delovnih

razmerjih se uporablja tisti predpis, ki je najugodnejši za delavca.

Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja določa dopust samo za očete samohranilce. Tako pripada očetu samohranilcem za vsakega otroka do sedmega leta starosti dva dni dopusta, za otroke od sedmega do petnajstega leta starosti pa en dan dopusta. Zakon o delovnih razmerjih določa, da pripada delavcu za vsakega otroka do petnajstega leta starosti en dodaten dan dopusta. To pomeni, da se bo o dopustu primerjalo oziroma odločalo v vsakem primeru posebej. Tako se bo očetom samohranilcem z otrokom do sedmega leta starosti še naprej odmerjal dopust po kolektivni pogodbi, medtem ko se bo vsem ostalim očetom odmeril dopust po zakonu.

Žal pa smo pri marsikaterem delavcu, ki je oče otroka, stare-

ga do petnajst let, odkrili prikrasjanje pri odmeri dopusta za leto 2003, ko je pričel veljati novi Zakon o delovnih razmerjih. Glede na to, da se lahko v skladu z zakonom prenese kršitve dopusta v naslednje leto in se ga izkoristi v šolstvu celo do konca šolskega leta, predlagamo:

- delavcu se izda nova odločba o odmeri dopusta za leto 2003;
- z novo odločbo se razveljavi sporna odločba o odmeri dopusta za leto 2003, in sicer tako, da se v izreku nove odločbe navedeta opravilna številka in datum odločbe, ki se razveljavlja;
- v izreku nove odločbe se na novo odmeri dopust in določa, da ga mora delavec izkoristiti najpozneje do konca šolskega leta;
- v obrazložitvi nove odločbe se napiše razlog za izdajo nove odločbe.

[najdebat]

OBREMENITEV
V DEVETLETKI

Na Svizovem forumu se nadaljuje debata o preobremenjenosti devetletkarjev.

"Tudi moj otrok je v 7. razredu devetletke. V vse razrede je napredoval s prav dobrim uspehom. Bojim pa se, da letos ne bo tako. Ima povprečne sposobnosti. Največji 'bum' se je zgodil novembra, ko so pisali kontrolne naloge pri vseh predmetih. Obenem so učitelji spralsovali vsak dan, tako da je bil v enem dnevu vprašan tri predmete. Pa se ne moreš nikomur pritožiti, ker učenec pač mora imeti ustno oceno. Pri matematiki ni nobenega utrjevanja, sledijo le učnemu načrtu, pri preverjanju je 12 nezadostnih, pri testu pa se kriterij zniža, tako da je nezadostnih manj. Prav bojim se, da ne bo negativen iz

matematike. Domača naloga je redna, le učitelj je nikoli ne pregleda.

Pri zgodovini imajo študijo – to pomeni, da učenci raziskujejo sami doma –, kar sicer spodbujam, a brez pomoči staršev ne gre. Tako včasih potrebuje mo nekaj ur, da smo kos nalogi.

Pri slovenskem jeziku je vse na višji ravni. Sama književnost – analiza besedil – na stopnji 8. razreda osemletke. Učitelj pravi, da je treba učence navajati na zunanje preverjanje.

Pri športni vzgoji, za kar je otrok nadarjen, se vrstijo sprashevanja in kontrolne naloge; bog ne daj, da bi zgrešil koš, ker je to merilo za odlično oceno. Na srečo je otrok izbral pravilne izbirne predmete, kjer se sprosti. V celoti pa sem razočarana nad devetletko, ker otrok razporeja nima več volje. Učni načrt je preobsežen, učitelji mu brezglavo sledijo, 'nastradajo' pa otroci. Vsaj pri nas je tako.

"Na naši šoli je stanje podobno. Tudi mene motijo podobne

stvari kot vas, še posebno to, kar se dogaja pri telesni vzgoji. Otroci so ocenjeni po dosežkih in ne glede na trud in napredek (enako kot pri vas otrok ne sme zgrešiti koša, če hoče dobro oceno, pri odbojki podobno) ... Radovedno čakam, kdaj bo minister Slavko Gaber podal svoj pogled na nastale probleme. Pričakujem, da se bo v naslednjih dveh letih problem stopnjeval, ker bosta v ta sistem prešli še dve generaciji (vsa zadnja triada), z urnikom bo še več težav ...

Mislím, da se bo sistem moral spremeniti, vendar bo za naše otroke, ki hodijo zdaj v sedmi razred devetletke, žal, prepozno. Kljub temu mislim, da je prav, da izrazimo svoje mnenje, kjer se le da, in opozarjamo na to, da je 'cesar gol'."

Vabimo vas, da spremljate razpravo še naprej in tudi sami sodelujete na forumu na www.sviz-sl.si.

